

QUICKSCAN
LOVENPOLDER TERNEUZEN
Conceptrapport

VERANTWOORDING

Opdrachtgever: Rho adviseurs
Contactpersoon: Dhr. J. Luijkx
Adres: Segeerssingel 6
4337 LG Middelburg
Tel: 0118-689024
E-mail: josh.luijkx@rho.nl

Uitvoering: Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V.
Adres: Waaier 72
2451 VW Leimuiden
Tel: 0172 576072
E-mail: algemeen@eco-logisch.com

Projectleider: ing. J. Koorevaar

Auteur: ing. W. Poppe
Kwaliteitscontrole: ing. J. Koorevaar

Projectcode: RANA2327
Status: Concept
Datum: 14-2-2023

Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. werkt volgens de kwaliteitsnormen van het Netwerk Groene Bureaus. Dit netwerk werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte. De deskundigen werkende bij Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. voldoen hierdoor aan de volgens het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit gestelde eisen. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. is ISO 9001:2015 gecertificeerd.

Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. is aangesloten op de Nationale Databank Flora en Fauna en heeft daarmee toegang tot de meest volledige natuurgegevens in Nederland.

SAMENVATTING

DOW Benelux B.V. is voornemens om in het projectgebied bosplantsoenen aan te leggen als onderdeel van een herplantingsplicht. Deze ingreep wordt gezien als een ruimtelijke ontwikkeling. Onderzocht is of deze ontwikkeling in het projectgebied niet strijdig is met de Wet natuurbescherming.

In het projectgebied is geschikt habitat aanwezig voor de bunzing, haas, hermelijn, huismus, rugstreeppad, steenmarter, steenuil, veldspitsmuis, vleermuizen en de wezel. Tevens is er geschikt biotoop aanwezig voor standplaatsen van de grote leeuwenklaus. Als gevolg van de werkzaamheden kunnen individuen gedood worden, standplaatsen vernield worden en vaste rust- en verblijfplaatsen van beschermde soorten verloren gaan.

Binnen het projectgebied kunnen mogelijk algemene amfibieën en zoogdieren voorkomen. Tijdens de werkzaamheden kunnen er algemene amfibieën of zoogdieren worden gedood.

Er is nader onderzoek naar verblijfplaatsen van de bunzing, haas, hermelijn, huismus, rugstreeppad, steenmarter, steenuil, veldspitsmuis, vleermuizen, wezel en standplaatsen van de grote leeuwenklaus benodigd, alvorens men met de werkzaamheden kan aanvangen. Indien er beschermde functies worden aangetroffen tijdens aanvullend onderzoek is er een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming nodig voor de uitvoering van de werkzaamheden. Voor het verkrijgen van een ontheffing dienen er mogelijk mitigerende en compenserende maatregelen getroffen te worden.

Er wordt aanbevolen om de werkzaamheden buiten het broedseizoen van vogels (globaal maart – augustus) plaats te laten vinden. Indien de werkzaamheden tijdens het broedseizoen van vogels plaatsvinden, kunnen broedgevallen worden verstoord. De vermelde periode is niet leidend, elk broedgeval is beschermd. Ook broedgevallen buiten deze periode mogen niet verstoord worden. Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen plaats moeten vinden, dient een aanvullende inspectie op broedvogels door een ecooloog te worden uitgevoerd om overtredingen te voorkomen.

De werkzaamheden dienen, bij grondverzet en richting te handhaven groen, in één richting te worden uitgevoerd waardoor aanwezige fauna voor de werkzaamheden uit kan vluchten.

Men dient zich te houden aan de algemene zorgplicht en het doden van algemene amfibieën en zoogdieren te voorkomen.

Nadelige effecten als gevolg van de geplande ontwikkeling op Natura 2000-gebieden kunnen op voorhand niet worden uitgesloten. Doordat de geplande ontwikkeling kan leiden tot een (tijdelijke) toename in stikstofemissie, is er een berekening van de stikstofdepositie met behulp van de "AERIUS Calculator" benodigd om uitsluitel te geven of de werkzaamheden een effect hebben op Natura 2000-gebieden.

Het projectgebied bevindt zich buiten de bebouwde kom. Zodoende is toetsing aan de bepalingen uit de Wet natuurbescherming ten aanzien van houtopstanden noodzakelijk. De aanwezige bomen in het projectgebied vallen onder de uitzonderingen van Artikel 4.1 van de Wet natuurbescherming.

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding.....	5
1.1	Aanleiding en doel	5
1.2	Natuurbeschermingswetgeving	5
1.2.1	Gebiedsbescherming	5
1.2.2	Soortbescherming	6
1.2.3	Houtopstanden	7
1.2.4	Ontheffing en gedragscode	7
1.3	Leeswijzer	7
2	Projectgebied en ontwikkelingen.....	8
2.1	Projectgebied	8
2.2	Ontwikkelingen.....	8
3	Soortbescherming.....	10
3.1	Bronnenonderzoek.....	10
3.2	Habitatscan	10
3.2.1	Vleermuizen.....	10
3.2.2	Zoogdieren	11
3.2.3	Vogels	13
3.2.4	Amfibieën.....	13
3.2.5	Reptielen	14
3.2.6	Vissen.....	14
3.2.7	Ongewervelden	14
3.2.8	Vaatplanten	14
3.2.9	Mogelijk aanwezige beschermde soorten en functies	15
3.3	Effecten.....	15
3.3.1	Effecten ontwikkelingen	15
3.4	Aanbevelingen ten aanzien van de Wet natuurbescherming	16
3.4.1	Aanvullende inventarisaties projectgebied	16
3.4.2	Mitigerende maatregelen	16
3.4.3	Ontheffing Wet natuurbescherming	17
4	Gebiedsbescherming	18
4.1	Effecten Natura 2000-gebieden	18
4.2	Effecten NNN-gebieden	19
5	Houtopstanden	20
6	Conclusies en aanbevelingen	21
6.1	Conclusies	21
6.2	Aanbevelingen	21
7	Literatuur.....	23
Bijlage 1:	Foto-impressie.....	24
Bijlage 2:	Tabel mogelijk aanwezige soorten	25

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING EN DOEL

Dow Benelux B.V. is voornemens de bestaande bebouwing te amoveren en het gebied beschikbaar te stellen voor boscompensatie in het kader van een herplantingplicht. Deze ingreep wordt gezien als een ruimtelijke ontwikkeling.

De initiatiefnemer van een ruimtelijke ontwikkeling dient er zorg voor te dragen dat de Wet natuurbescherming niet wordt overtreden. Om deze reden is een toetsing van de geplande ontwikkeling aan de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

Hiervoor dient te worden onderbouwd of er door de beoogde ontwikkeling geen beschermde soorten of natuurgebieden negatief worden beïnvloed. Indien overtreding niet zonder meer kan worden uitgesloten is mogelijk aanvullend onderzoek en/of een ontheffing noodzakelijk. In deze quickscan wordt geadviseerd over de vervolgstappen. Er vinden mogelijk kapwerkzaamheden plaats. Zodoende is toetsing aan de bepalingen uit de Wet natuurbescherming ten aanzien van houtopstanden noodzakelijk.

1.2 NATUURBESCHERMINGSWETGEVING

De Wet natuurbescherming beslaat soortbescherming, gebiedsbescherming en in specifieke gevallen de bescherming van houtopstanden. Daarnaast is gebiedsbescherming in Nederland geregeld via beleid uit de Nationale Omgevingsvisie. Voor wat betreft de soortbescherming in de Wet natuurbescherming zijn er verschillende beschermingsregimes. Het gaat om soorten die op basis van Europese wetgeving beschermd zijn vanuit Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn en soorten die nationaal als beschermde soort zijn aangewezen. Middels een provinciale verordening kunnen deze nationaal beschermde soorten worden vrijgesteld van de verbodsbepalingen uit de wet. De vrijgestelde soorten kunnen verschillen per provincie.

1.2.1 GEBIEDSBESCHERMING

Natura 2000-gebieden

Het is conform artikel 2.7, tweede lid van de Wet natuurbescherming verboden zonder vergunning van Gedeputeerde Staten projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura 2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De regels omtrent NNN-gebieden zijn door het Rijk en de provincies met elkaar afgesproken. De afspraken zijn vastgelegd in het 'Besluit algemene regels ruimtelijke ordening' en zijn uitgewerkt in de provinciale verordeningen. Het ruimtelijke beleid voor het NNN is gericht op behoud en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied. In het NNN geldt daarom het 'nee, tenzij'-regime. Of een ingreep mag worden uitgevoerd in het NNN, hangt naast de instandhouding van de omvang van het NNN, in eerste instantie af van de mate van aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied.

1.2.2 SOORTBESCHERMING

Zorgplicht

De zorgplicht is opgenomen in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming.

Artikel 1.11 Wnb (zorgplicht)

1. Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of;
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Europees beschermde soorten - Vogels

De verbodsbepalingen voor wat betreft vogels zijn opgenomen in artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming.

Artikel 3.1 Wnb.

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Europees beschermde soorten - Overige soortgroepen

De verbodsbepalingen voor wat betreft Europees beschermde soorten zijn opgenomen in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming.

Artikel 3.5 Wnb.

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Nationaal beschermde soorten

De verbodsbepalingen voor wat betreft nationaal beschermde soorten zijn opgenomen in artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming.

Artikel 3.10 Wnb.

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of;
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

1.2.3 HOUTOPSTANDEN

Houtopstanden

De bepalingen voor wat betreft houtopstanden zijn opgenomen in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming. Hieronder zijn de meest relevante onderdelen uit dit hoofdstuk beschreven.

De bepalingen in de Wet natuurbescherming kennen een aantal uitzonderingen. De belangrijkste uitzondering betreft dat de bepalingen geen betrekking hebben op houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom. Voor het kappen van bomen die wel onder houtopstanden Wnb vallen geldt een meldplicht bij Gedeputeerde Staten en een herplantplicht.

1.2.4 ONTHEFFING EN GEDRAGSCODE

Voor het overtreden van de verboden uit de bovengenoemde artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wet natuurbescherming kan een ontheffing worden aangevraagd. Een ontheffing wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing.
2. Er is sprake van een in de wet genoemd belang voor de betreffende soort of soortgroep.
3. Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Ook kan er mogelijk middels een door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurde gedragscode worden gewerkt. Dit is enkel mogelijk indien de handelingen niet van wezenlijke invloed zijn op de aanwezige beschermde soorten.

1.3 LEESWIJZER

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving van het projectgebied gegeven, met huidige ecologische waarden.

In hoofdstuk 3 worden de resultaten van het bronnenonderzoek en de habitatscan weergegeven waarbij de effectanalyse ten aanzien van de onder de Wet natuurbescherming beschermde soorten is opgenomen.

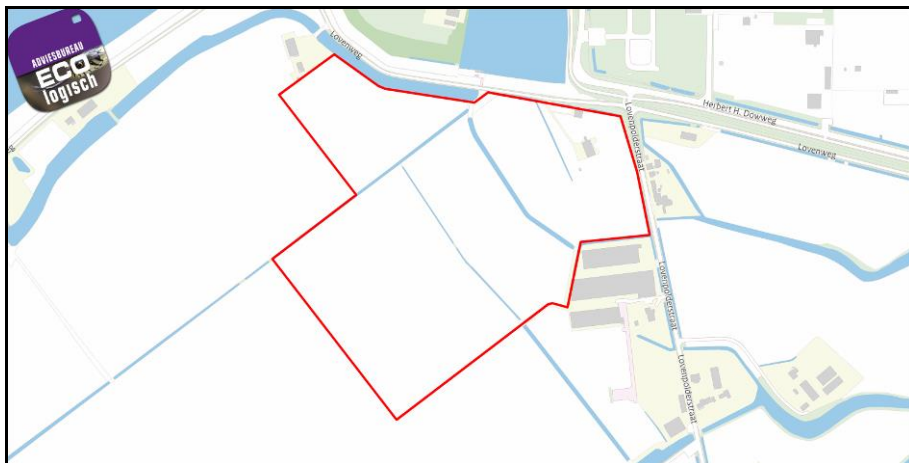
Hoofdstuk 4 geeft weer welke middels de Wet natuurbescherming beschermde gebieden in de omgeving van de projectgebieden voorkomen. Tevens zal hier worden aangegeven in welke mate de geplande ontwikkeling van invloed zal zijn op deze gebieden.

In hoofdstuk 5 worden de effecten op de onder de Wet natuurbescherming beschermde houtopstanden beschreven waarbij de eventueel te nemen vervolgstappen zijn weergegeven.

2 PROJECTGEBIED EN ONTWIKKELINGEN

2.1 PROJECTGEBIED

Het projectgebied is gelegen in de gemeente Terneuzen in kilometerhok: X:42 / Y:372 (Rijksdriehoekskoördinaten). Afbeelding 1 geeft de globale ligging van het projectgebied weer.

Afbeelding 1: Ligging projectgebied

Het projectgebied bevindt zich in de Lovenpolder ten westen van Terneuzen. Het projectgebied betreft akkerland, een schuur, sloten, een weide en een woning. De woning is opgetrokken uit bakstenen en afgewerkt met cement. Het dak van de woning bestaat uit dakpannen. De schuur is opgetrokken uit metalen platen en het dak bestaat uit bitumen golfplaten. Binnen het projectgebied zijn een mestput en een opvangbak voor regenwater aanwezig. In bijlage 1 is een sfeerimpressie van het projectgebied weergegeven.

De directe omgeving van het projectgebied bestaat grotendeels uit akkerbouwgebied. Ten noorden van het projectgebied bevindt zich het terrein en de fabriek van DOW. Ten zuiden van het projectgebied bevindt zich een boerenbedrijf met grote loodsen. Ten westen van het projectgebied bevindt zich een natuurgebied en ten oosten van het projectgebied bevindt zich een kreek.

2.2 ONTWIKKELINGEN

Men is voornemens het projectgebied wat momenteel agrarisch bestemd is om te zetten naar bosplantsoen in het kader van een herplantverplichting. In het projectgebied wordt binnen twee fases bos aangeplant. Op afbeelding 2 zijn de fases en beoogde locatie voor de bosplantsoenen weergegeven. Fase 1 is het noordelijke deel (lichtgroen) en fase 2 het zuidelijke deel (groen).

Afbeelding 2: Geplande bosplantsoenen. (Bron: Rho adviseurs)

3 SOORTBESCHERMING

3.1 BRONNENONDERZOEK

Om een goede inschatting te kunnen maken welke beschermde soorten mogelijk gebruik maken van het projectgebied heeft een literatuurstudie plaatsgevonden. Hierbij zijn diverse bronnen met verspreidingsgegevens geraadpleegd. De geraadpleegde bronnen zijn onder andere: verspreidingsatlassen van de verschillende soortgroepen, eerder in de regio uitgevoerde onderzoeken, in de regio actieve werkgroepen en PGO's, databanken met verspreidingsgegevens (waaronder de NDFF) en het aanwijzingsbesluit Natura 2000-gebieden. Daarnaast zijn alle beschermde natuurgebieden in de omgeving van het projectgebied in kaart gebracht. Uit het bronnenonderzoek volgt een lijst met beschermde soorten welke mogelijk in het projectgebied voor kunnen komen. De geraadpleegde bronnen zijn doorgaans op uurhokniveau, waardoor ook soorten welke bekend zijn uit de ruimere omgeving van het projectgebied zijn inbegrepen. Deze soorten hoeven niet direct in het projectgebied te worden verwacht.

In bijlage 2 wordt een overzicht gegeven van alle beschermde soorten die bekend zijn voor te komen in de omgeving van het projectgebied.

Provinciale vrijstelling

De 'Verordening Wet natuurbescherming Zeeland' betreft een vrijstelling van het verbod op doden en verstoren bij bestendig beheer en gebruik en ruimtelijke ingrepen. Voor de provincie Zeeland zijn middels artikel 6.4 van de Verordening Wet natuurbescherming Zeeland soorten vrijgesteld van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Dit is geen vrijbrief, de zorgplicht blijft van toepassing voor de vrijgestelde soorten. Gezien het projectgebied geen kustzone betreft, wordt de aanwezigheid van zeezoogdieren op voorhand uitgesloten.

3.2 HABITATSCAN

Tijdens de habitatscan is het projectgebied bezocht om te kijken of de uit de omgeving bekende soorten ook daadwerkelijk in het gebied voor kunnen komen, rekening houdend met de aanwezige habitat, de habitateisen en de verspreidingsgegevens van de betreffende soorten. Daarnaast kunnen er tijdens het veldbezoek nog soorten worden toegevoegd als het habitat geschikt lijkt voor de betreffende soort. De habitatscan heeft plaatsgevonden op 26 januari 2023 en is uitgevoerd door ing. W. Poppe. Tijdens de habitatscan was het zwaar bewolkt met een temperatuur van 4,7 °C en een windkracht van 3 Bft.

3.2.1 VLEERMUIZEN

De gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis en de ruige dwergvleermuis zijn bekend voor te komen in de omgeving van het projectgebied. Er zijn bomen en bebouwing aanwezig in het projectgebied welke ruimte bieden voor mogelijke verblijfplaatsen van vleermuizen. De bomen in het projectgebied bieden ruimtes (afbeelding 3) voor mogelijke verblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis. Derhalve zijn verblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis niet uit te sluiten binnen het projectgebied.

Afbeelding 3: Boomholte

De woning biedt ruimte voor mogelijke verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen zoals de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger en de meervleermuis. Via spleten in de muur (afbeelding 4) en ruimtes langs de kozijnen (afbeelding 5) zijn ruimtes in de muren en de zolder van de woning bereikbaar. De schuur biedt sub optimaal habitat aan voor verblijfplaatsen van vleermuizen.

Afbeelding 4: Spleet in muur

Afbeelding 5: Ruimte langs kozijnen

Meervleermuizen jagen boven groot open water en boven vochtige weilanden en bosranden binnen 500 meter van water. Verblijfplaatsen van meervleermuizen zijn aangetroffen in spouwmuren, onder dakpannen en kelders. Tevens is er geschikt jachtbiotoop aanwezig in de directe omgeving. Verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger en de meervleermuis kunnen niet uitgesloten worden. Onder de woning bevindt zich een kelder (afbeelding 6) welke toegankelijk is voor vleermuizen. Tijdens het locatiebezoek zijn hier geen (sporen van) vleermuizen aangetroffen.

Afbeelding 6: Kelder van woning

Het projectgebied bevat geen lijnvormige elementen welke dienst kunnen doen als vliegroute. Het projectgebied kan dienst doen als foerageergebied voor vleermuizen. In de omgeving zijn alternatieve foerageergebieden aanwezig. Derhalve worden essentiële foerageergebieden en vliegroutes uitgesloten voor te komen in het projectgebied.

3.2.2 ZOOGDIEREN

De groep kleine marterachtigen bestaat uit de bunzing, hermelijn en de wezel. In de omgeving van het projectgebied zijn kleine marterachtigen bekend voor te komen. Verblijfplaatsen van kleine marterachtigen kunnen zich onder andere bevinden in dicht struweel, takkenhopen, oude hopen, en ruimtes in of onder bebouwing. Het projectgebied biedt geschikte ruimtes voor verblijfplaatsen, zoals hopen in het sloottalud (afbeelding 7) en ruimtes in en onder de woning (afbeelding 8). Derhalve kunnen beschermende functies voor kleine marterachtigen niet uitgesloten worden.

Afbeelding 7: Holen in sloottalud

Afbeelding 8: Toegang tot ruimte in/onder woning

In omgeving van het projectgebied is de steenmarter bekend voor te komen. De steenmarter komt voornamelijk voor in agrarisch cultuurlandschap en groene stedelijke gebieden. Voor de steenmarter is de aanwezigheid van dekking biedende groenstructuren, foerageermogelijkheden en potentiële verblijfplaatsen van belang. Verblijfplaatsen kunnen zich onder andere bevinden in dicht struweel, takkenhopen, oude hopen, boomholtes en ruimtes in of onder bebouwing. Het projectgebied biedt weinig dekking gevende groenstructuren. Wel zijn er geschikte ruimtes beschikbaar voor verblijfplaatsen. Derhalve kunnen beschermende functies voor de steenmarter niet uitgesloten worden voor te komen in het projectgebied.

In de omgeving van het projectgebied is de eekhoorn bekend voor te komen. Deze soort leeft hoofdzakelijk in bosgebieden. In het projectgebied is geen bos aanwezig. Derhalve wordt de eekhoorn uitgesloten voor te komen in het projectgebied.

In de omgeving van het projectgebied zijn de haas en het konijn bekend voor te komen. Tijdens de habitatscan zijn geen verblijfplaatsen van de haas en het konijn waargenomen. Konijnenburchten worden gegraven in een zachte bodem. De bodem in het projectgebied bestaat uit klei en biedt geen geschikt habitat om een konijnenburcht in uit te graven. Derhalve worden verblijfplaatsen van het konijn niet verwacht voor te komen in het projectgebied. De haas heeft een voorkeur voor grote open gebieden als leefgebied. Overdag schuilt de haas in zelf gegraven ondiepe kuiltjes of natuurlijke laagtes in het reliëf van het landschap. Geschikt habitat voor een verblijfplaats van de haas is aanwezig in het projectgebied. Derhalve kunnen verblijfplaatsen van de haas niet uitgesloten worden in het projectgebied.

De veldspitsmuis is bekend voor te komen in de omgeving van het projectgebied. De veldspitsmuis komt voor in klein agrarisch cultuurlandschap op plekken waar een rijke vegetatiestructuur aanwezig is. Verblijfplaatsen bevinden zich in reeds bestaande of zelf gegraven holtes net onder het oppervlak. In het projectgebied is habitat aanwezig voor de veldspitsmuis (afbeelding 9). Tevens zijn er tijdens de habitatscan holtes waargenomen welke als verblijfplaats dienst kunnen doen. Derhalve kunnen verblijfplaatsen van de veldspitsmuis niet uitgesloten worden binnen het projectgebied.

Afbeelding 9: Geschikt habitat veldspitsmuis

3.2.3 VOGELS

In de omgeving van het projectgebied zijn de huismus en gierzwaluw bekend voor te komen. De bebouwing biedt ruimte onder de dakpannen welke geschikt zijn voor verblijfplaatsen van de huismus. Derhalve kunnen nestplaatsen van de huismus niet uitgesloten worden binnen het projectgebied.

Tijdens de habitatscan is een potentieel jaarrond beschermd nest (afbeelding 10) waargenomen in de directe omgeving van het projectgebied. Dit nest kan mogelijk in gebruik zijn door de boomvalk, ransuil of de sperwer.

Afbeelding 10: Potentieel jaarrond beschermd nest

Afbeelding 11: Geschikte broedlocatie steenuil

De steenuil is bekend voor te komen in de omgeving van het projectgebied. De steenuil broedt in boomholtes en nauwe ruimtes in gebouwen zoals tussen de dakbedekking en het dakbeschot. In het projectgebied zijn bomen aanwezig met holtes welke geschikt zijn als broedlocatie voor de steenuil (afbeelding 11). Derhalve kunnen broedlocaties van de steenuil niet uitgesloten worden in het projectgebied.

Tevens kunnen algemene broedvogels voorkomen in het projectgebied, zoals de graspieper en de veldleeuwerik. Het projectgebied biedt een geschikt broedbiotoop voor algemene vogelsoorten.

3.2.4 AMFIBIEËN

In de omgeving van het projectgebied zijn de kamsalamander en de rugstreeppad bekend voor te komen. Alle amfibieënsoorten zijn afhankelijk van water voor de voortplanting.

Geschikt landbiotoop voor de kamsalamander is niet aanwezig in het projectgebied en de directe omgeving. Derhalve wordt de kamsalamander niet verwacht binnen het projectgebied.

In het projectgebied zijn naast de opvangbak ook sloten en ondergelopen land aanwezig (afbeelding 12). De sloten en plassen op het land bieden geschikt voortplantingswater voor de rugstreeppad. In het projectgebied is vergraafbare grond aanwezig in een oude mestput welke kan dienen als overwinteringshabitat. Derhalve kunnen beschermende functies voor de rugstreeppad niet uitgesloten worden binnen het projectgebied.

Afbeelding 12: Geschikt voortplantingshabitat rugstreeppad

Tevens kunnen in het projectgebied algemene, provinciaal vrijgestelde soorten voorkomen zoals de bastaardkikker, gewone pad en de kleine watersalamander.

3.2.5 REPTIELEN

In de omgeving van het projectgebied zijn geen beschermde reptielen bekend voor te komen. De dichtstbijzijnde bekende populatie van een beschermde reptielensoort, de levendbarende hagedis, bevindt zich tenminste 20 kilometer ten zuidoosten van het projectgebied. Derhalve worden reptielen uitgesloten voor te komen in het projectgebied.

3.2.6 VISSEN

In de omgeving van het projectgebied zijn geen beschermde vissoorten beschermd. Tevens is er geen geschikt leefgebied aanwezig in het projectgebied. Derhalve wordt het voorkomen van beschermde vissoorten uitgesloten. In het projectgebied zijn sloten aanwezig waar algemene vissoorten in voor kunnen komen.

3.2.7 ONGEWERVELDEN

In de omgeving van het projectgebied zijn de grote vos, grote weerschijnvlinder en de teunisbloempijlstaart bekend voor te komen. De grote vos is gebonden aan de aanwezigheid van iepen en wilgen voor de ei-afzet en van fruitbomen, iepen en wilgen voor voeding. Volwassen exemplaren overwinteren in boomholten en houtstapels en oude houten schuren. De grote vos is gebonden aan vochtige open bosrijke omgeving, zoals bosranden en open bossen. Er zijn boomholten, fruitbomen en wilgen aanwezig in het projectgebied. Derhalve kan de grote vos niet uitgesloten worden voor te komen in het projectgebied.

Van de grote weerschijnvlinder zijn vijf waarnemingen bekend in de omgeving van het projectgebied. De grote weerschijnvlinder komt voor in oudere vochtige loofbossen en wilgenbroekbossen. Dit habitat is niet aanwezig in het projectgebied. Derhalve worden beschermde functies voor de grote weerschijnvlinder uitgesloten voor te komen in het projectgebied.

De teunisbloempijlstaart komt voor in vochtige bossen en op warme open plaatsen. De grond in het projectgebied is voedselrijk en biedt geen geschikt habitat voor standplaatsen van de teunisbloem. De teunisbloempijlstaart gebruikt de teunisbloem als waardplant. Door het ontbreken van geschikte standplaatsen voor de teunisbloem wordt de teunisbloempijlstaart uitgesloten voor te komen in het projectgebied.

3.2.8 VAATPLANTEN

In de omgeving van het projectgebied zijn de bokkenorchis, glad biggenkruid, grote leeuwenklauw, kleine wolfsmelk, muurbloem en het ruw pazelzaad bekend voor te komen

Bokkenorchis groeit op zonnige tot half beschaduwde plaatsen op kalkrijke gronden. Standplaatsen van de bokkenorchis betreffen kalkrijke voedselarme graslanden in duinen en dijkhellingen. In Nederland is de soort voornamelijk verspreid over het duingebied in de provincies Noord-Holland, Zeeland en Zuid-Holland. De grond in het projectgebied is kalkarm en voedselrijk. Derhalve wordt de bokkenorchis uitgesloten in het projectgebied.

Glad biggenkruid groeit op zonnige en open plaatsen op droge en voedselarme zandgronden. Standplaatsen van glad biggenkruid betreffen open graslanden en akkerranden. In Nederland is de soort van nature verspreid over de hoge zandgronden en plaatselijk in de kustduinen. De grond in het projectgebied is voedselrijk en bestaat uit klei. Derhalve wordt het glad biggenkruid uitgesloten voor te komen in het projectgebied

Grote leeuwenklauw groeit op vochtige, voedselrijke en kalkhoudende zavel- en kleigronden. Standplaatsen van de grote leeuwenklauw betreffen akkers, bermen, dijken en spoorwegen maar kunnen ook op kerkhoven en campingterreinen worden aangetroffen. In Nederland is de soort voornamelijk verspreid over Limburg, Zeeland en de kuststrook maar kan ook elders worden aangetroffen. Het projectgebied bevat zavel- en kleigrond welke voedselrijk is. Derhalve kan de grote leeuwenklauw verwacht worden in het projectgebied.

Kleine wolfsmelk groeit op zonnige open plaatsen op vochtige en kalkrijke gronden. Groeiplaatsen van de soort kunnen in graanakkers op kalkrijke gronden en in mindere mate op open plekken van weg- en dijkbermen en langs spoorwegen aangetroffen worden. In Nederland komt de soort verspreid voor over Zeeland, Zuid-Limburg, het rivierengebied en het zeekleigebied van Noord- en Zuid-Holland, Friesland en Groningen. De grond in het projectgebied is kalkarm. Derhalve kunnen standplaatsen van de kleine wolfsmelk op voorhand worden uitgesloten in het projectgebied.

Muurbloem groeit op zonnige plaatsen op oude en verweerde muren die met een zachte kalkspecie zijn gevoegd. Standplaatsen betreffen oude en verweerde muren van kerken, ruïnes, stadsmuren en kloostermuren. In Nederland is de verspreiding van de soort beperkt tot stedelijke gebieden. Vanwege het ontbreken van geschikt habitat wordt de muurbloem uitgesloten voor te komen in het projectgebied.

Ruw parelzaad groeit op droge plaatsen op kalkrijke klei- en zandgronden. Standplaatsen van ruw parelzaad betreffen graanakkers, open bermtaluds langs (spoor)wegen en stroomruggen langs rivieren. In Nederland is de natuurlijke verspreiding van de soort voornamelijk beperkt tot Zuid-Limburg, het rivierengebied en de kustduinen. De grond in het projectgebied is kalkarm. Derhalve wordt het ruw parelzaad in het projectgebied uitgesloten.

3.2.9 MOGELIJK AANWEZIGE BESCHERMDE SOORTEN EN FUNCTIES

Het projectgebied herbergt mogelijk meerdere functies voor beschermde diersoorten. In het projectgebied kunnen op basis van de aanwezige habitat de volgende soorten en functies niet op voorhand worden uitgesloten voor te komen.

Tabel 1: Te verwachten beschermde soorten en functies

Soort / soortgroep	Functies	Bescherming Wnb	Mogelijk aanwezig in:
Grote vos	Leefgebied	Artikel 3.10 (Onderdeel A)	Boomholtes en wilgen
Huisemus	Nesten	Artikel 3.1 (VR)	Woning
Haas	Leefgebied	Artikel 3.10 (Onderdeel A)	Open landschap en vegetatie
Kleine marterachtigen	Vaste rust- en verblijfplaatsen	Artikel 3.10 (Onderdeel A)	Holtes in talud en ruimte onder woning
Rugstreeppad	Voortplanting- en overwinteringshabitat	Artikel 3.5 (HR, bijlage IV)	Opvangbak, plassen en watergangen
Steenmarter	Vaste rust- en verblijfplaatsen	Artikel 3.10 (Onderdeel A)	Ruimte onder woning
Grote leeuwenklauw	Standplaatsen	Artikel 3.10 (Onderdeel B)	Akker- en slootranden
Veldspitsmuis	Vaste rust- en verblijfplaatsen	Artikel 3.10 (Onderdeel A)	Vegetatierijke structuren en holtes in sloottalud
Vleermuizen	Verblijfplaats(en)	Artikel 3.5 (HR, bijlage IV)	Bebouwing en bomen

3.3 EFFECTEN

Indien beschermde soorten in het projectgebied of binnen de invloedssfeer hiervan kunnen voorkomen, wordt onderzocht of de voorgenomen ontwikkeling effect heeft op deze soorten. Indien er effecten op deze soorten worden verwacht, zal worden gezocht naar compenserende of mitigerende maatregelen welke genomen kunnen worden tijdens de ontwikkeling om zo te voorkomen dat de Wet natuurbescherming wordt overtreden. Mochten deze maatregelen niet afdoende zijn, of praktisch niet in te passen in de plannen, zal mogelijk een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk zijn.

3.3.1 EFFECTEN ONTWIKKELINGEN

De te verwachten effecten op soorten en functies zijn opgedeeld in tijdelijke en permanente effecten. Deze zijn schematisch weergegeven in tabel 2. Daarnaast zijn de beschermde soorten en functies beschreven waar geen effecten op worden verwacht bij uitvoering van de werkzaamheden.

Geen effecten

Indien alle bomen intact blijven worden er geen effecten verwacht op nestlocaties verblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis en leefgebied van de grote vos.

Tijdelijke effecten

De werkzaamheden zullen gepaard gaan met geluid en trillingen geproduceerd door machines en voertuigen. Dit verstoort tijdelijk broedgevallen en individuen van de steenuil. Tevens kunnen aanwezige amfibieën, broedvogels en zoogdieren hierdoor verstoord worden.

Het potentieel jaarrond beschermd nest bevindt zich buiten het projectgebied, maar bevindt zich mogelijk binnen de invloedssfeer en kan door de werkzaamheden tijdelijk verstoord worden.

Permanente effecten

Bij het amoveren van de woning gaan mogelijke nestlocaties van de huismus, vast rust- en verblijfplaatsen van kleine marterachtigen, steenmarter, steenuil en verblijfplaatsen van vleermuizen verloren en kunnen individuen verstoord en gedood worden.

Met het aanplanten van het bosplantsoen, de werkzaamheden en eventueel grondverzet kunnen mogelijk standplaatsen van de grote leeuwenklauw verloren gaan.

Door de werkzaamheden kunnen vaste rust- en verblijfplaatsen van de haas, kleine marterachtigen en de veldspitsmuis worden vernield en individuen worden gedood. Tevens kunnen voortplantingswateren en overwinteringsplaatsen van de rugstreeppad vernield worden door de werkzaamheden en individuen worden gedood.

Tabel 2: Mogelijke effecten op beschermde soorten

Soort / soortgroep	Effect	Verbodsbepaling
Grote leeuwenklauw	Opzettelijk vernielen standplaats	Artikel 3.10 (Wnb, bijlage A)
Haas	Opzettelijk doden	Artikel 3.10 (Wnb, bijlage A)
Huisumus	Opzettelijk doden Opzettelijk vernielen / beschadigen nest Opzettelijk verstoren	Artikel 3.1 (VR) Lid 1 Artikel 3.1 (VR) Lid 2 Artikel 3.1 (VR) Lid 4
Kleine marterachtigen	Opzettelijk doden Opzettelijk vernielen / beschadigen verblijfplaats	Artikel 3.10 (Wnb, bijlage A)
Steenmarter	Opzettelijk doden Opzettelijk vernielen / beschadigen verblijfplaats	Artikel 3.10 (Wnb, bijlage A)
Steenuil	Opzettelijk vernielen / beschadigen nest Opzettelijk verstoren	Artikel 3.1 (VR) Lid 2 Artikel 3.1 (VR) Lid 4
Veldspitsmuis	Opzettelijk doden Opzettelijk vernielen / beschadigen verblijfplaats	Artikel 3.10 (Wnb, bijlage A)
Vleermuizen	Opzettelijk doden Opzettelijk verstoren Opzettelijk vernielen / beschadigen verblijfplaats	Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Lid 1 Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Lid 2 Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Lid 4

3.4 AANBEVELINGEN TEN AANZIEN VAN DE WET NATUURBESCHERMING

3.4.1 AANVULLENDE INVENTARISATIES PROJECTGEBIED

Het projectgebied herbergt mogelijk functies voor de bunzing, grote leeuwenklauw, haas, hermelijn, huismus, rugstreeppad, steenmarter, steenuil, veldspitsmuis, vleermuizen en de wezel. Of en waar deze zich in het projectgebied bevinden is nog onbekend. Het is aan te bevelen nader onderzoek uit te laten voeren naar standplaatsen van de grote leeuwenklauw. Tevens is er aanvullend onderzoek nodig naar nestlocaties van de huismus en de steenuil, vaste rust- en verblijfplaatsen van de bunzing, hermelijn, wezel, steenmarter en de veldspitsmuis. Vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen dienen eveneens nader onderzocht te worden.

Het onderzoek naar vleermuizen dient afgestemd te zijn op de verwachte aanwezigheid van de gewone dwergvleermuis, gewone grootvleermuis, laatvlieger, meervleermuis en de ruige dwergvleermuis. Het onderzoek naar de grote leeuwenklauw dient te zijn afgestemd op de bloeiperiode van deze soort.

3.4.2 MITIGERENDE MAATREGELEN

Om overtreding op de Wet natuurbescherming te voorkomen dienen de volgende maatregelen te worden genomen.

- Er zijn mogelijk jaarrond beschermde nestlocaties van de huismus de steenuil, standplaatsen van de grote leeuwenklauw, 1 jaarrond beschermd nest en verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig. Na aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van nestlocaties zullen (indien nestlocaties aanwezig zijn) nader te specificeren mitigerende maatregelen getroffen dienen te worden.
- Om de plannen voor het projectgebied te realiseren zullen mogelijk bomen worden verwijderd. Het is aan te bevelen het verwijderen van bomen en struweel buiten het broedseizoen van vogels (globaal 15 maart - 15 juli) uit te voeren. De vermelde periode is niet leidend, elk broedgeval is beschermd. Ook

broedgevallen buiten deze periode mogen niet verstoord worden. Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen plaats moeten vinden dient een aanvullende inspectie op broedvogels door een ecoloog te worden uitgevoerd om overtredingen te voorkomen.

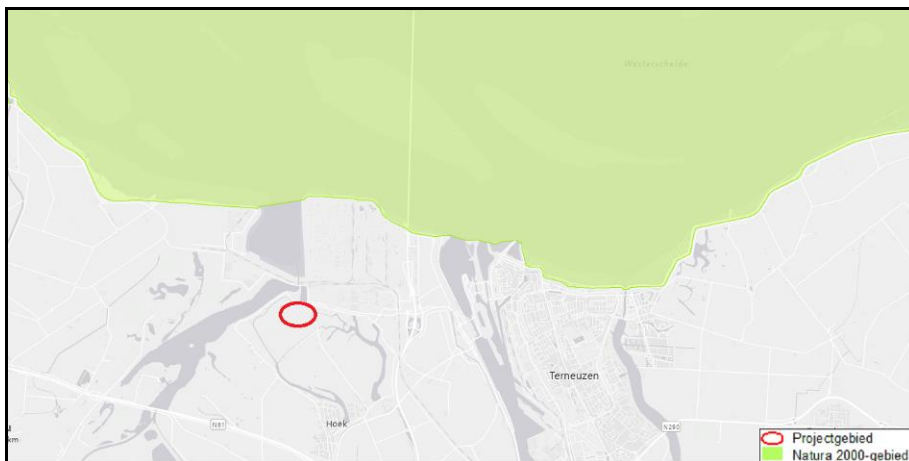
- De holen in het projectgebied herbergen mogelijke verblijfplaatsen van kleine marterachtigen en de veldspitsmuis. Na aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid zullen (indien verblijfplaatsen aanwezig zijn) nader te specificeren mitigerende maatregelen getroffen dienen te worden.
- Er zijn mogelijk vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig van de steenmarter in de woning. Na aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen zullen (indien verblijfplaatsen aanwezig zijn) nader te specificeren mitigerende maatregelen getroffen dienen te worden.
- In het gehele projectgebied zijn mogelijk verblijfplaatsen van de haas aanwezig. Na aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van de haas zullen nader te specificeren mitigerende maatregelen getroffen dienen te worden.
- Bij de watergangen, de oevers van deze watergangen en het gehele projectgebied is voorplantingswater en overwinteringslocaties van de rugstreeppad aanwezig. Na aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van de rugstreeppad zullen (indien beschermde functies aanwezig zijn) nader te specificeren mitigerende maatregelen getroffen dienen te worden.
- De werkzaamheden dienen, richting te handhaven groen, in één richting te worden uitgevoerd waardoor aanwezige fauna voor de werkzaamheden uit kunnen vluchten.
- Om verstoring van passerende en foeragerende vleermuizen te voorkomen wordt het gebruik van nachtelijke verlichting afgeraden.

3.4.3 ONTHEFFING WET NATUURBESCHERMING

De noodzaak voor een ontheffing van de verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming kan op voorhand niet worden uitgesloten. Uit aanvullende onderzoeken zal moeten blijken of er beschermde functies of dieren in het projectgebied voorkomen en welke negatieve effecten met de werkzaamheden mogelijk gepaard gaan. Indien aanvullende inventarisaties aantonen dat het projectgebied functies bevat voor de bunzing, grote leeuwenklauw, haas, hermelijn, huismus, rugstreeppad, steenmarter, steenuil, veldspitsmuis, vleermuizen en de wezel en verstoring niet voorkomen kan worden, dient een ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd. Hier kunnen voorwaarden in de vorm van mitigerende maatregelen aan verbonden zijn.

4 GEBIEDSBESCHERMING

Binnen het projectgebied zijn geen beschermde natuurgebieden aanwezig. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ligt op circa 2 kilometer van het projectgebied en betreft de Westerschelde & Saeftinghe (afbeelding 13). Binnen een kilometer van het projectgebied liggen meerdere delen van het Natuurnetwerk Zeeland (NNZ). Het NNZ is onderdeel van het Nationale Natuurnetwerk (NNN). Delen van het NNZ die zich binnen 100 meter van het projectgebied bevinden zijn de achterste kreek, binnendijken nieuw en Lovenpolder (afbeelding 14). De Achterste Kreek en Binnendijken Nieuw betreffen bestaande natuur. De Lovenpolder betreft agrarisch gebied van ecologische betekenis.

Afbeelding 13: Projectgebied ten opzichte van beschermde Natura 2000-gebied (geocontent.rvo.nl)

Afbeelding 14: Projectgebied ten opzichte van beschermde NNZ-gebieden (kaarten.zeeland.nl)

4.1 EFFECTEN NATURA 2000-GEBIEDEN

Het projectgebied bevindt zich in de nabijheid van beschermde natuur. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied bevindt zich op voldoende afstand van het projectgebied om directe effecten uit te sluiten.

Ruimtelijke ontwikkelingen kunnen leiden tot een toename in stikstofemissie. De emissie van stikstof is te verdelen in emissies tijdens de ontwikkelfase en emissies in de gebruiksfase. Tijdens de ontwikkelfase van het project kan een tijdelijke toename van stikstofemissies plaatsvinden door de inzet van machines en een toename in verkeersbewegingen voor het vervoer van materiaal en personeel. In de gebruiksfase kan er bijvoorbeeld een toename van stikstofemissie plaatsvinden door een toename van verkeersbewegingen van en naar het

projectgebied. Een toename van stikstofemissie kan een toename van stikstofdepositie veroorzaken in nabijgelegen Nature 2000-gebieden. Dit kan negatieve gevolgen hebben voor de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. Er worden geen permanente significante negatieve effecten verwacht. Een berekening met behulp van de "AERIUS Calculator" kan uitsluitsel geven.

4.2 EFFECTEN NNN-GEBIEDEN

Het projectgebied maakt geen deel uit van een NNN-gebied. Delen van het Natuurnetwerk Zeeland (NNZ) liggen binnen 100 meter van het projectgebied. Het NNZ is onderdeel van het Nationale Natuurnetwerk (NNN). Wanneer het projectgebied binnen een afstand van 100 meter is gelegen van NNZ-gebieden, dient rekening te worden gehouden met externe effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNZ-gebied, met uitzondering van binnendijken. De NNZ-gebieden Achterste Kreek en de Lovenpolder bevinden zich binnen 100 meter van het projectgebied en hebben niet de status van binnendijk.

De Achterste Kreek heeft het beheertype van brak water. Kenmerkende flora en fauna van brak water zijn onder andere de brakwatergrondel, darmwieren, dieldoornige stekelbaars, ruwe bies en de zilte waterranonkel. De noordse woelmuis kan in de oeverzones en omliggende ruigtes gevonden worden. De grootste bedreiging voor brakke wateren komt van verzoeting en vermesting. Tijdelijke verstoring door geluid en trillingen kan optreden tijdens de werkzaamheden. Permanente negatieve effecten worden niet verwacht door de tijdelijke aard van de mogelijke verstoring.

De Lovenpolder heeft het beheertype van botanisch waardevol grasland. Kenmerkende flora van botanisch waardevol grasland zijn onder andere gewone vogelmelk, kamgras, rietorchis, veldsalie en zilte rus. Permanente negatieve effecten worden niet verwacht vanwege de aard van de werkzaamheden en geplande ontwikkeling.

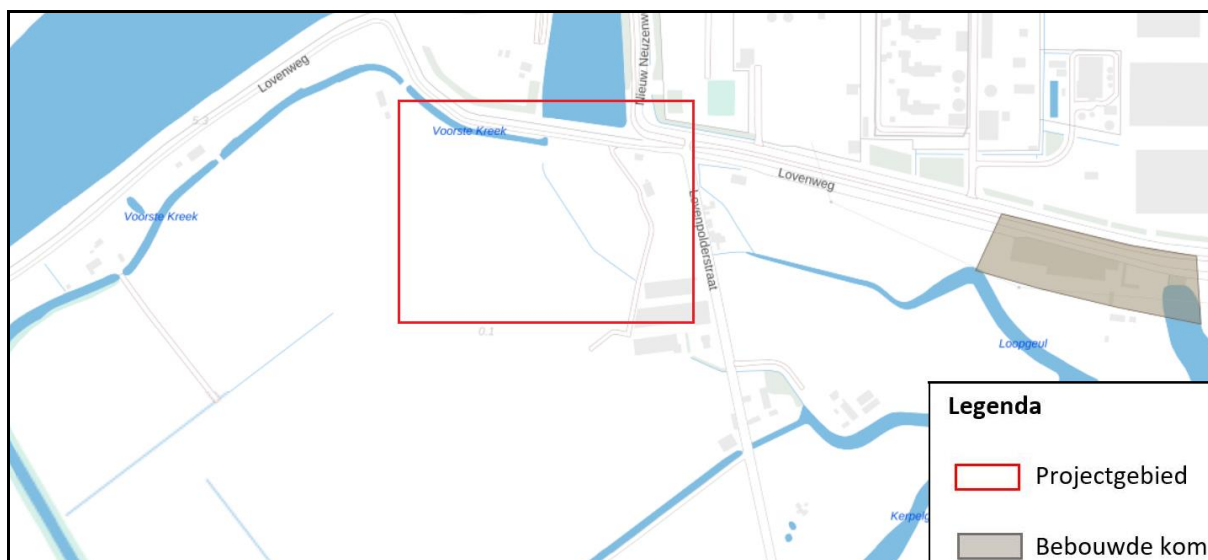
5 HOUTOPSTANDEN

De bomen in het projectgebied vallen buiten door de gemeenteraad vastgestelde bebouwde kom (afbeelding 15). De bepalingen ten aanzien van houtopstanden uit de Wet natuurbescherming zijn van toepassing voor het kappen van de bomen.

Houtopstanden buiten de bebouwde kom van minimaal 10 are en bomenrijen van meer dan 20 bomen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming beschermd.

In Artikel 4.1 van de Wet natuurbescherming zijn een aantal uitzonderingen opgenomen:

- b.** houtopstanden op erven of in tuinen;
- c.** fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- d.** naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
- e.** kweekgoed;
- f.** uit populieren of wilgen bestaande:
 - 1. wegbeplantingen;
 - 2. beplantingen langs waterwegen, en
 - 3. eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- g.** het dunnen van een houtopstand;
- h.** uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij:
 - 1. ten minste eens per tien jaar worden geoogst;
 - 2. bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en
 - 3. zijn aangelegd na 1 januari 2013.

Afbeelding 15: Grens bebouwde kom (kaarten.zeeland.nl)

De aanwezige bomen in het projectgebied vallen onder de uitzonderingen van Artikel 4.1 van de Wet natuurbescherming.

6 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

6.1 CONCLUSIES

In het projectgebied is geschikt habitat aanwezig voor beschermde soorten. De akker- en slootranden bieden geschikte standplaatsen voor de grote leeuwenklaus. De woning biedt geschikte ruimte voor nestlocaties van de huismus, verblijfplaatsen van de bunzing, hermelijn, wezel en de steenmarter en verblijfplaatsen van gebouw bewonende vleermuizen. In het sloottalud zijn holtes waargenomen die door de hermelijn, wezel en de veldspitsmuis als vaste rust- en verblijfplaats gebruikt kunnen worden. Het projectgebied is geschikt voor verblijfplaatsen van de haas. Een potentieel jaarrond beschermd nest bevindt zich binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. De bomen binnen het projectgebied bieden holtes voor nestlocaties van de steenuil. Door de werkzaamheden kunnen broedgevallen en individuen verstoord worden.

De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ligt op voldoende afstand van het projectgebied om directe effecten uit te sluiten. Bij doorgang van de werkzaamheden is er geen sprake van ruimtebeslag en oppervlakteverlies van dit deel van het NNN. Gelet op de afstand tussen het projectgebied en stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden en de tijdelijke aard van de werkzaamheden, wordt er geen effect verwacht op de Natura 2000-gebieden als gevolg van stikstofdepositie. Een berekening van de stikstofdepositie met behulp van de "AERIUS Calculator" kan hier uitsluitsel over geven.

Binnen 100 meter van het projectgebied is een deel van het NNZ gelegen. Met doorgang van de werkzaamheden vindt geen ruimtebeslag of oppervlakte verlies van het NNN plaats. De werkzaamheden bevinden zich binnen 100 meter van het NNN. Derhalve is een gedetailleerde beschrijving nodig van de werkzaamheden en welke maatregelen er worden getroffen om negatieve effecten op het NNN te voorkomen.

Er vinden mogelijk kapwerkzaamheden plaats. De bomen in het projectgebied bevinden zich buiten de bebouwde kom. Zodoende is toetsing aan de bepalingen uit de Wet natuurbescherming ten aanzien van houtopstanden noodzakelijk als er kapwerkzaamheden plaatsvinden. De aanwezige bomen in het projectgebied vallen onder de uitzonderingen van Artikel 4.1 van de Wet natuurbescherming.

6.2 AANBEVELINGEN

Het projectgebied herbergt mogelijk functies voor beschermde en algemene (vrijgestelde) zoogdieren, broedvogels en algemene soorten amfibieën. Of en waar deze zich in het projectgebied bevinden is nog onbekend. In tabel 3 staan de te verwachten soorten en aanbevolen onderzoek.

Tabel 3: Te verwachten beschermde soorten en aanbevolen inventarisaties

Soort / soortgroep	Aanvullend onderzoek	Onderzoekperiode
Algemene broedvogels	Nesten, indien niet buiten het broedseizoen gewerkt wordt	Binnen de periode 1 maart t/m 15 juli
Broedvogels met jaarrond beschermde nesten	Nesten	1 februari t/m 31 augustus
Grote leeuwenklaus	Standplaatsen	April t/m augustus
Kleine marterachtigen	Vaste rust- en verblijfplaatsen	Maart t/m augustus
Huisemus	Nesten	1 april t/m 15 mei
Haas	Leefgebied	Maart t/m april
Rugstreeppad	Voortplanting- en overwinteringshabitat	April t/m augustus
Steenmarter	Vaste rust- en verblijfplaatsen	Maart t/m augustus
Steenuil	Nestlocaties	15 februari t/m 15 april
Veldspitsmuis	Leefgebied incl. vaste rust en verblijfplaatsen	September t/m oktober
Vleermuizen	Zomerverblijfplaatsen	15 mei t/m 15 juli
Vleermuizen	Paarverblijfplaatsen	15 augustus t/m 1 oktober
Vleermuizen	Winterverblijfplaatsen	1 december t/m 28 februari

Het is aan te bevelen nader onderzoek uit te laten voeren naar de aanwezigheid van standplaatsen van de grote leeuwenklauw, nestlocaties van de huismus en de steenuil. Tevens dient er aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden naar vast rust- en verblijfplaatsen van de bunzing, hermelijn, wezel, steenmarter, veldspitsmuis en vleermuizen en voortplanting- en overwinteringshabitat van de rugstreeppad. Het onderzoek naar vleermuizen dient te worden afgestemd op de verwachte aanwezigheid van de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis en de ruige dwergvleermuis. Onderzoek naar de grote leeuwenklauw dient te zijn afgestemd op de bloeiperiode.

7 LITERATUUR

BIJ12 (2017) Kennisdocument gewone dwergvleermuis, versie 1.0, BIJ12 juli 2017.

BIJ12 (2017) Kennisdocument gierzwaluw, versie 1.0, BIJ12 juli 2017.

BIJ12 (2022) Kennisdocument huismus, versie 2.0, BIJ12 juni 2022.

BIJ12 (2017) Kennisdocument kamsalamander versie 1.0, BIJ12 juli 2017.

BIJ12 (2017) Kennisdocument steenuil versie 1.0, BIJ12 juli 2017

Dietz, C., O. von Helversen & D. Nill, (2011) Vleermuizen, Tirion Natuur uitgevers BV, Baarn.

Netwerk Groene Bureaus (2017) Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming, juli 2017.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2020) Vleermuisprotocol 2021, oktober 2020.

Internet

NDFF

www.geocontent.rvo.nl

www.gbif.org

www.kaarten.zeeland.nl

www.piscaria.nl

www.provinciaalgeoregister.nl/georegister/

www.ravon.nl

www.stowa.nl (limnodata neerlandica)

www.synbiosys.alterra.nl/natura2000

www.telmee.nl

www.verspreidingsatlas.nl

Bijlage 1: Foto-impressie

Bijlage 2: Tabel mogelijk aanwezige soorten

Tabel 4: Overzicht beschermde soorten in kilometerhok 42/372

Soortgroep	Naam	Bescherming	Afstand
Amfibieën	bastaardkikker ¹	Wnb A	< 5km
Amfibieën	gewone pad ¹	Wnb A	< 5km
Amfibieën	kamsalamander	HR IV & Bern II	< 5km
Amfibieën	kleine watersalamander ¹	Wnb A	< 5km
Amfibieën	rugstreeppad	HR IV & Bern II	< 3km
Ongewervelden	grote vos	Wnb A	< 2km
Ongewervelden	grote weerschijnvlinder	Wnb A	< 2km
Ongewervelden	teunisbloempijlstaart	HR IV	< 5km
Vaatplanten	bokkenorchis	Wnb B	< 2km
Vaatplanten	glad biggenkruid	Wnb B	< 2km
Vaatplanten	grote leeuwenklauw	Wnb B	< 5km
Vaatplanten	kleine wolfsmelk	Wnb B	< 5km
Vaatplanten	muurbloem	Wnb B	< 5km
Vaatplanten	ruw parelzaad	Wnb B	< 2km
Vleermuizen	gewone dwergvleermuis	HR IV	< 5km
Vleermuizen	gewone grootoorvleermuis	HR IV & Bern II	< 5km
Vleermuizen	laatvlieger	HR IV & Bern II	< 5km
Vleermuizen	meervleermuis	HR IV & Bern II	< 5km
Vleermuizen	ruige dwergvleermuis	HR IV & Bern II	< 5km
Vleermuizen	watervleermuis	HR IV & Bern II	< 5km
Vogels	blauwe reiger	Cat. 5	< 1km
Vogels	boerenwaluw	Cat. 5	< 5km
Vogels	bonte vliegenvanger	Cat. 5	< 3km
Vogels	boomklever	Cat. 5	< 3km
Vogels	boomkruiper	Cat. 5	< 5km
Vogels	boomvalk	Cat. 4	< 5km
Vogels	bosuil	Cat. 5	< 2km
Vogels	brilduiker	Cat. 5	< 1km
Vogels	buizerd	Cat. 4	< 5km
Vogels	eider	Cat. 5	< 5km
Vogels	ekster	Cat. 5	< 5km
Vogels	gekraagde roodstaart	Cat. 5	< 3km
Vogels	gierzwaluw	Cat. 5	< 2km
Vogels	grauwe vliegenvanger	Cat. 5	< 3km
Vogels	groene specht	Cat. 5	< 1km
Vogels	grote bonte specht	Cat. 5	< 1km
Vogels	grote gele kwikstaart	Cat. 3	< 1km
Vogels	havik	Cat. 4	< 2km
Vogels	huismus	Cat. 2	< 5km
Vogels	huiswaluw	Cat. 5	< 5km
Vogels	ijsvogel	Cat. 5	< 1km
Vogels	kerkuil	Cat. 3	< 2km
Vogels	kleine bonte specht	Cat. 5	< 2km
Vogels	koolmees	Cat. 5	< 5km
Vogels	oehoe	Cat. 3	< 5km
Vogels	oeverwaluw	Cat. 5	< 2km
Vogels	ooievaar	Cat. 3	< 3km
Vogels	pimpelmees	Cat. 5	< 5km
Vogels	raaf	Cat. 5	< 5km

Soortgroep	Naam	Bescherming	Afstand
Vogels	ransuil	Cat. 4	< 5km
Vogels	roek	Cat. 2	< 2km
Vogels	slechtvalk	Cat. 3	< 2km
Vogels	sperwer	Cat. 4	< 5km
Vogels	spreeuw	Cat. 5	< 5km
Vogels	steenuil	Cat. 1	< 1km
Vogels	tapuit	Cat. 5	< 1km
Vogels	torenvalk	Cat. 5	< 5km
Vogels	wespendief	Cat. 4	< 2km
Vogels	zeearend	Cat. 5	< 3km
Vogels	zwarte kraai	Cat. 5	< 5km
Vogels	zwarte mees	Cat. 5	< 1km
Vogels	zwarte roodstaart	Cat. 5	< 1km
Vogels	zwarte specht	Cat. 5	< 2km
Vogels	zwarte wouw	Cat. 4	< 2km
Zoogdieren	aardmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	bosmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	bruinvis	Wnb A	< 3km
Zoogdieren	bunzing	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	butskop	Wnb A	< 3km
Zoogdieren	dwergmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	dwergpspitsmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	eekhoorn	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	egel ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	gewone zeehond	Wnb A	< 2km
Zoogdieren	grijze zeehond	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	haas	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	hermelijn	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	huisspitsmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	konijn	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	ondergrondse woelmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	ree ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	rosse woelmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	steenmarter	Wnb A	< 2km
Zoogdieren	tweekleurige bosspitsmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	veldmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	veldspitsmuis	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	vos ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	wezel	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	woelrat ¹	Wnb A	< 5km

* = op basis van eerdere waarnemingen van Adviesbureau E.C.O.Logisch B.V.

1 = Vrijstelling